

Таким чином, незважаючи на виклики, українське молочне скотарство має значний потенціал для розвитку. Завдяки впровадженню сучасних технологій, підтримці держави та зростаючому попиту на натуральну продукцію, українське молочне виробництво має всі шанси стати конкурентоспроможним на світовому ринку.

УДК 636.5

ДОМБРОВСЬКА Олександра, ПОГИНАЙКО Олександр, здобувачі вищої освіти 4 курсу – спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ПУСТОВА Наталія**, кандидат с.-г. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м.Кам'янець-Подільський, Україна

ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЯКІСНОГО СКЛАДУ ЯЙЦЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПТИЦІ

Актуальність. Технології сьогодення із виробництва харчового та інкубаційного яйця сільськогосподарської птиці мають істотну перевагу у забезпеченні майже повної автоматизації та механізації усіх основних процесів із одержанням, відбором, транспортуванням, сортуванням та пакуванням яєць. Проте це не може забезпечити гарантію якості яйця та цілісність шкаралупи, а інколи навіть може погіршити, через неправильно організоване виробництво або погано налаштовану техніку. Здебільшого, причинами погіршення якості шкаралупи яйця птиці, є низька санітарна культура пташника та працівників, неправильне застосування ветеринарних препаратів, а також хвороби птиці.

Мета і методика досліджень. Важливо вчасно здійснювати заходи із попередження та вчасного усунення таких небажаних причин, що псують якість яєць птиці, а для поліпшення ситуації ретельно перевіряти стан техніки й обладнання. Чим більше буде одержано яєць птиці за вимогами ДСТУ, тим більше прибутку отримає господар / власник.

Результати досліджень та їх обговорення. Переважну більшість харчових яєць в Україні продають у шкаралупі, і перше враження споживача під час вибору яєць базується на сприйнятті якості шкаралупи. Найбільш поширеними дефектами шкаралупи яєць птиці є руйнація цілісності шкаралупи, які можуть виникати у наслідок травмування об конструкції клітки, обладнання, яйцетранспортеру, пакування, тощо. Проте власне шкаралупа яйця птиці у різних особин є різною: тонкою, м'якою, не рівномірної товщини, неправильної форми, забруднена та нетипового кольору, із наростами та виростами. Однак, рідше трапляються яйця зі шкаралупою неправильної форми, нетипового кольору та з іншими дефектами, якщо технологія утримання птиці та годівля є збалансованою і відповідає нормі.

Причинами низької якості шкаралупи можуть бути: вік птиці (чим старші самки тим тонша товщина шкаралупи менша, і навпаки), неправильна годівля

несучок, хвороби птиці, висока температура у пташнику, стреси. Причиною погіршення якості шкаралупи яйця сільськогосподарської птиці може стати стрес, що викликає зміну поведінки або навіть хвороби. Низька санітарна культура у пташнику теж суттєво визначає якість шкаралупи яєць птиці і особливо за підлогового утримання, із вільним переміщенням птиці у пташнику. Дуже часто яйця механічно пошкоджує сама птиця. Шкаралупа яйця птиці травмується, втрачає товарний вигляд, внаслідок ударів об елементи кліткових батарей та іншого обладнання під час збирання, транспортування та сортування яйця. Дефекти шкаралупи яйця можуть виникати за порушення технології утримання птиці у пташнику, неправильного застосування або перевищення рекомендованих доз певних санітарних та ветеринарних препаратів, отруєння птиці тощо.

Одним із показників якості білка яйця сільськогосподарської птиці є показник щільності білкових оболонок навколо жовтка яйця, які підтримують його у центральному положенні за допомогою халадзів. Консистенцію білка яйця сільськогосподарської птиці визначають за показником Хау. Стан білкових оболонок яйця змінюється залежно від віку самок, якості згодовуваних кормів та збалансованості раціонів, умов зберігання яєць, тощо. Зменшується число Хау білка яйця сільськогосподарської птиці за збільшення віку птиці, тривалого зберігання яєць, а також, коли температура у яйцескладах підвищена і не відповідає нормативним показникам.

Підвищення щільності білка яйця сільськогосподарської птиці і показника Хау відбувається за оптимізації раціону за вмістом сирого протеїну та поліпшенням амінокислотного складу. Особливо позитивно впливає на якість білка яйця птиці рибофлавін. Білок яйця сільськогосподарської птиці у нормі є прозорим і має злегка жовтуватий відтінок. Знебарвлення або зміна кольору білкових оболонок яйця птиці відбувається у наслідок тривалого або не правильного зберігання, порушення технології утримання птиці, тощо.

Головним чинником, що визначає смак і якість харчового яйця сільськогосподарської птиці є жовток. Якість жовтка яйця птиці визначають за такими показниками: кольором і запахом, хімічним складом, тощо. Важливий показник жовтка харчового яйця – колір, який регулюють за допомогою введенням до раціону кормів із високим вмістом каротину, або додаванням штучних барвників у раціон, які визначають у подальшому інтенсивність оранжевого забарвлення жовтка. Натуральне забарвлення жовтка яйця сільськогосподарської птиці залежить від видового і породного складу птиці, а також може бути індивідуальною особливістю самки. Існує позитивна кореляція інтенсивності забарвлення жовтка та вмісту каротиноїдів, але це лише для яєць які отримують від птиці, що згодовують раціон без штучних, синтетичних барвників. Проте, вміст поживних речовин у жовтку яйця сільськогосподарської птиці сталий, і не залежить від ступеня забарвлення жовтка.

Висновки. Якість харчового яйця сільськогосподарської птиці залежить від багатьох чинників: вік птиці; повноцінність годівлі, збалансованість раціонів за фізіологічної потреби птиці різного віку, контроль вмісту вітамінів та мінеральних речовин у кормах, а також їх співвідношення; хвороби та стрес

сільськогосподарської птиці; технології збирання, сортування, пакування та зберігання яєць.

Література

1. Бородай В. П. Технологія виробництва продукції птахівництва. Практикум. [Бородай В. П., Пономаренко Н. П., Похил О. М. та ін.] К.: Агроосвіта, 2013. 272 с.
2. Бородай В.П., Пономаренко Н.П., Мельник В.В. Сучасний стан розвитку птахівництва. Наукове забезпечення сталого розвитку сільського господарства в Поліссі України: монографія в 2-х томах, Кабінет міністрів України, Національний аграрний університет. Київ, Видавництво ТОВ „Алефа”. 2004. Т.2. С. 72-79.
3. Пустова Н. В. Селекційно-генетичні та біологічні особливості курей різної селекції. Монографія. Наталія Володимирівна Пустова. Київ: «Люксар», 2009. 152 с.
4. ПУСТОВА Наталія Володимирівна, ПУСТОВА Зоя Володимирівна. Птахівництво. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання закладів вищої освіти спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» (Частина 2). Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023 р. 234 с. Ресурс: <http://188.190.33.55:7980/jspui/handle/123456789/11859>.

УДК 636.05

ЗАРІЧНИЙ Сергій, здобувач другого курсу магістратури спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **ШУПЛИК Віктор**, кандидат с.-г. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м.Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ЇХ НАЛЕЖНОСТІ ДО РІЗНИХ ЛІНІЙ

Молочне скотарство – галузь тваринництва, що забезпечує населення України молоком, м'ясом, шкурами, та іншою сировиною для переробної, харчової, фармацевтичної промисловості.

Одним із способів подальшого розвитку галузі скотарства є удосконалення існуючих порід великої рогатої худоби і особливо вдосконалення і виведення нових ліній тварин із високими показниками продуктивності.

Проведення досліджень було обумовлено вивченням закономірностей росту, розвитку, будови тіла тварин, показників продуктивності корів первісток в залежності від їх походження, провести економічну ефективність використання корів різного походження в умовах ТОВ «Козацька долина 2006» Кам'янець-Подільського району Хмельницької області. Для проведення дослідження